

Erdészeti palota a Bükk lábánál

Az erdészek mindig is erős kapcsolatot ápoltak múltjukkal, a történelmi gyökereikkel és a rájuk bízott örökségükkel. Nem is lehetne ez másként, hiszen – ellentétben más modern tudományokkal – olyan természeti és szellemi örökséget kell nemzedékről nemzedékre megőrizniük, melynek kutatásához, megfigyeléséhez sokszor több emberöltő is kevés.

A tét pedig óriási, az erdészeknek ugyanis a szárazföld legösszetettebb és legbonyolultabb természeti kincsét, az erdőt kell megfelelő módon óvniuk, védeniük, kezelniük és hosszú távon gyarapítaniuk. Ennek az áldozatos munkának és magának az erdészhatásnak állít méltó emléket az ÉSZAKERDŐ Erdőgazdasági Zrt. székháza, mely gránit-szoborként hirdeti szakmánk szellemiségét.

A székház születése

Az első nagy viláégést követően bekövetkezett jelentős területvesztés hatására, a Földművelési Minisztérium kezdeményezésére, Miskolc belvárosában 1927-ben kezdődött az új erdőkinestári palota építése.

Az elkészült székház azonnal a város egyik legszebb és egyben legértékesebb épületévé lépett elő. Látványosság-számba menő megjelenését a felvidéki késő reneszánsz stílusban felépült lőcsei Thurzó-ház ihlette. Az épület olyan lett, akár egy hangverseny, melynek a legkisebb elemeit is a legnagyobb műgonddal komponálták.

Külső és belső díszítésénél is erdészeti jelképek sokaságával találkozha-

tunk. Szemünkkel végigpásztázva a homlokzaton úgy olvashatunk, mintha csak egy könyvet tartanánk a kezünkben. Szakavatott erdész szemnek olyan, akár egy szak-

mai folyóirat, ahol szinte mesélnek a lapok – jelen esetben a falak – és nem csak átvitt értelemben.

Mindez megfűszerezve az elveszett erdős Kárpátok utáni sóvárgás sokatmondó korabeli jelképrendszerének színes keverékével. Így áll össze végül a gránitszobor, azaz az erdőigazgatóság székháza, mely szakmánk szeretetét szinte már vallási magaslatokra emeli.

Történelemmel átitatott falak

Nem múlik el úgy nap, hogy ne találkozhatnánk olyan városba tévedt utazóval, aki éppen a székház épületét csodálja az előtte elterülő Deák térről. Mindez nem is olyan meglepő, ha feltekintünk a magasba törő, kezdetben ké-

keszöld, majd agyagsárga színbe átváltó különleges tagoltságú és oromzati díszítésű homlokzatra.

Külön érdekesség a sgraffito technikával díszített, élesen kiugró középső tagozat, mely magában foglalja az árkaúszzerűen kialakított erkélyt és az alatta lévő díszes főbejáratot. E tagozat fő ékköve az aprólékos mintákkal keretezett magyar szent koronás címerpajzs, melyet szárnyas angyalok tartanak. Alatta ízlésesen végigfutató díszszalag látható „Erdőigazgatóság” felirattal, melyet mindkét oldalt oszlopszerűen egy-egy címerpajzs tart jelképesen.

A pajzsokon Szent István arcképe és Borsod megye címere található. Az épület és egyben ezen tagozat igazi különlegessége a főpárkány felett duplán kiemelt attika, mely gyakorlatilag megkoronázza a patinás székházat. A jelképes koronába ékszerként sülyed bele hat boltíves fülke, mindegyiket egyedi sgraffito képpel díszítették. Olyan mindezt, akár egy erdész panteon, hiszen a székház tervezőjét ábrázoló kép

számítva szakmánk legmeghatározóbb személyeit örökítették meg. Ők azok, akiknek elvülhetetlen érdemeik vannak a múltban, melynek köszönhetően a jelenben a magyar erdészek európai szemmel nézve is kiemelkedő színvonalon kezelhetik nemzeti kincsünket: az erdőt.

Vadas Jenő, Horváth Sándor, Wágner Károly, Bedő Albert, Kaán Károly stílizált megjelentetésükkel szimbolikusan a szakmánk, de egyben az épület tartópillérei is.

A székház stílusához illeszkedően a tervező több jellegzetes karakterű építészeti elemmel igyekezett az egyes épületrészeket kiemelni. Ilyen a növényi elemekből megformált futófríz a főpárkány alatt, vagy az épület sarkán található csavart díszű oszlopon elhelyezkedő szoborkülönlegesség is. A szoborfülkében a kőszator alatt a Magyarok Nagymatyja látható karján a kis Jézussal.

A Szűzanya az országalmát és a jogart tartja kezében, a lábánál pedig az ország címere kapott helyet a magyar

Szent Koronával. A szobor igazi érdekessége egy apró részletben rejlik, ugyanis a Madonna lábánál található országcímertől tövisbokorral sűrűn átfont, félreérthetetlenül jelezve ezzel az ország és az erdészek fájdalmát a háborúban elvesztett területek miatt.

A kor hangulatát jól tükröző hasonló elemek is megfigyelhetők a székházban. Ilyen a bejáratnál található eredeti fekete márványból készült lándzsaíves emléktábla szövegezése és a fogadócsarnokban korábban helyet kapó hatalmas irredenta tartalmú festett üvegablak is. Az utóbbi fontos díszítőelem – mely a Tatra hegyeiből a mai határaink felé származó turulmadarat és a régi erdőrengetegeket jelképesen ábrázolta – időközben sajnos megsemmisült.

Kizárólag néhány, a magyar motívumvilágot idéző kerettörődék maradt meg, melyeket a korábbi felújítások során a jóérezsű kollégák mentettek meg az utókornak. Hasonló módon maradt fenn néhány, erdei kisállat portréját megjelenítő színes festett üveg műalkotás, melyek a fejpületek irodáinak ajtóit díszítik napjainkban is. Mindez azért is örömteli, mert ezen apró részletek sokasága teszi a beltérben is igazán egye-

divé Magyarország legrégebbi, s talán legszebb erdészeti központját.

A sok jelkép mellett a történelmi múlt köszön vissza a falakról, ami az emberi szemnek láthatatlan, mégis minden ide belépőt tiszteletre kötelező miliőt teremt. Ez a tisztelet azonban jóval túlmutat az épületen, elsősorban a magyar erdőknek, az erdők élővilágának és a mindezt becsülettel vigyázó magyar erdésztársadalomnak szól.

Ahogy az ERDŐ túléli az őt elültető erdészt, úgy éli túl a székházunk a vele egykorú bükkösöket, tölgyeseket. A több száz éves nagy famatuzsálemekhez hasonlóan tanúja lehet erdész történelmünknek és egyben második otthona számtalan erdészgenerációnak.

Bózsó Gyula
műszaki osztályvezető
ÉSZAKERDŐ Zrt.

Év fáját ültettünk Sopronban

Először is vissza szeretnék kanyarodni 2013. december 4-éhez. Azon a napon Firmáink összegyűjtötték minket a Botanikus kertben a Matematika Intézet épülete mellett. Egy fácskát ültettünk el közösen, mégpedig az abban az évben az év fája címet viselő házi berkenye egy példányát. Akkor egy szem még erősebben hozzákapcsolódott egy hosszú lánchoz. Köszönet az ötletért, köszönet a megvalósításért!

Tavaly ahogy egyre beljebb haladtunk az őszbe és a balekoktatás is a vége fe-

lé közeledett, eszünkbe jutott, ezt folytatnunk kell! 2016. december 1-jén a Botanikus kert „C” épülete és a Lignum épülete közötti parcellába már mi hívtuk össze balekjainkat, és oktatóink jelenlétében egy mezeiszil-csemetét ültettünk el közösen.

Szerény ünnepség volt, de talán annál lényegre törőbb. Két beszéd és Illyés Gyula: *A szil s a szél* című versének meghallgatása után, a balekcsősz és az egyik balek közösen elültették a mi kis fácskánkat. Azon a napon az a bizonyos lánc – reméljük – tovább erősödött.

Kívánom, hogy ez a mezeiszil-csemete legalább úgy erősödjön, mint az a házi berkenye, amit három éve ültettünk. Bízom benne, lesznek még láncszemek, melyek hasonlóan megerősítetnek, és lesz még év fája ültetés Sopronban, a Botanikus kertben. *Vivat Selmec! Jó szerencsét! Üdv az erdésznek!*

Kazal Márton
IV. em. h., NymE EMK

Illyés Gyula:

A szil s a szél

*Rezzent a vén szil: szisszent, jött a szél;
villám rándult, mint megrántott kótél;
egy percnyi csönd. És bömbölő haragra
fakadt a vihar százezer harangja.*

*Kapkodta a fejét a szilfa, az agg,
vállatott rab a pofonok alatt;
abány karja volt, mind hátracsavarta
a nyár haragba-kékiült zivatarja.*

*Zúzott, tört, csépett, őrjöngött a szél;
kiszállt a fából végre egy levél,
egy, és csak úgy, ahogy végül kiszáll a
fiai mellől a bajszolt madárka.*

